

***Література***

1. Бороноев А.О., Кравченко А.И., Култыгин В.П., Татарова Г.Г., Тощенко Ж.Т., Ядов В.А. Структура и уровни социологического знания: традиции и новые концепции // Социологические исследования. – 2003. – № 9. – С. 3-17.
2. Ритцер Дж. Современные социологические теории. 5-е изд. – СПб.: Питер, 2002. – 688 с.
3. Тарасенко В. Дивовижна «ненаука» соціологія // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2004. -№2. – С.5-23.
4. Тощенко Ж.Т. О понятийном аппарате социологии // Социологические исследования. – 2002. – №9. – С.3-16.
5. Яковенко Ю.І. Епістемологічні питання щодо ідентифікації громадської думки // Наукові записки. КНУ імені Т.Г.Шевченка. Факультет соціології та психології. – 2004. Т. V. – С. 100-109.

*Костенко Н.В.*

аспірант кафедри філософії ЗНУ

**ОСВІТА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-  
КОНСТРУКТИВНОГО МИСЛЕННЯ**

Інтенсивний розвиток інформаційної, технологічної та духовної сфери життя висуває нові вимоги щодо освіти особистості. У зв'язку з цим слушним є осмислення феномену освіти як засобу формування соціально-конструктивного мислення особистості.

Соціально-конструктивне мислення являє собою єдність психічних та мисленневих процесів, що беруть участь в осмисленні людиною об'єктивного світу і свого власного буття.

На формування соціально-конструктивного мислення впливають об'єктивні фактори та суб'єктивні чинники. До об'єктивних умов належить свідомий та цілеспрямований вплив суспільства та його інститутів на особистість. До суб'єктивних – світоглядні орієнтації, стратегія життя, самовдосконалення, самопізнання, самоосвіта, самоідентифікація особистості та її здатність до дисципліни та свідомого вибору, який робить можливим перетворення об'єктивних умов буття у власні форми життєдіяльності.

Освіта має відношення як до суб'єктивних так і до об'єктивних факторів. У сучасному суспільстві важливою умовою реалізації людиною свого сутнісного потенціалу і життєвих сил є її освіта. Освіта особистості – це інформаційно-забезпечувальна діяльність, яка здійснюється шляхом придбання (засвоєння), накопичення,

## **Освіта як засіб формування соціально-конструктивного мислення**

---

упорядкування, систематизації і відновлення знань з метою задоволення пізнавальних потреб особистості для здійснення різноманітних видів діяльності. На формування соціально-конструктивного мислення особистості впливає її прагнення самостійно розвивати, «створювати» себе, використовуючи освіту як інструмент самореалізації, самоактуалізації, самовдосконалення. Отримана особистістю освіта має вплив на поведінку, активність, спосіб життя людини та стає складовою її світоглядної свідомості. Від освіти залежить соціальна мобільність і загальна культура людини.

Освіта, як суспільний інститут, є потужним засобом формування соціально-конструктивного мислення у особистості вже з дитинства. Сучасний динамізм зміни знань, інформації, технологій означає, що навчити людину в школі чи у вищому навчальному закладі на все життя неможливо. Рано чи пізно вона втратить конкурентоспроможність, стане функціонально недієздатною. Виникає потреба вироблення в учня розуміння необхідності навчатись упродовж життя. Вміння застосовувати дедалі новіші і новіші знання, набуті впродовж життя, у власній практичній діяльності дозволяє особистості знаходити рішення в будь-яких професійних та життєвих ситуаціях і робить її конкурентноспроможною на ринку праці. Така людина, оволодівши технологією прийняття рішень, свободою вибору, буде здатна адаптуватись в умовах постійних змін.

XXI століття не тільки висуває нові вимоги до людини, а отже, й до освіти.

Від того, наскільки надаються якісні та цілеспрямовані послуги з освіти населенню державними та комерційними структурами, залежать перспективи розвитку суспільства, його соціальна стабільність, економічний добробут, конкурентноздатність та національна безпека.

Резюмуючи, зазначимо, що соціально-конструктивне мислення – це спосіб міркувань, який дозволяє людині досягти поставлених цілей, і це базується на конструктивній взаємодії особистості як із суспільством (його нормами, цінностями та соціальними інститутами) взагалі, так і з найближчим оточенням (колеги, родина, сусіди тощо) зокрема. Важливою складовою такого типу мислення є гармонійне поєднання прагнень і бажань особистості та можливостей суспільства щодо реалізації сутнісних сил людини. Сучасні українські реалії спонукають українців спрямовувати свій інтелектуальний потенціал на пошук різноманітних шляхів самореалізації і в цьому їм допомагає освіта.